

PO TAURAGNŲ DANGUM

Tauragnų krašto bendruomenės laikraštis

2014 liepa Nr.63

Liepos 6 d. 21 val. tauragniškiečiai kartu su viso pasaulio lietuviais giedojo „Tautišką giesmę“

Liepos mėnesio jubiliejai. Sveikiname!

50 metų sukanka tauragniškiams Jūratei Ilčiukienei ir Algiui Valiui bei Danutei Kučinskaitei iš Stūglių kaimo;

60 metų jubiliejų švenčia tauragniškę

Aldona Budreikienė;

70 metų sukaktį švenčia tauragniškę Veronika Grašienė ir

Ona Kelevišienė iš Šeimaties kaimo;

75 metai sukanka Apolionijai Grumbinienei iš Varniškių;

80 metų jubiliejų švenčia Levanija Petkevičienė iš Vilkablauzdės kaimo.

Taip pat sveikiname Tauragnų krašto Garbės pilietį Romualdą Šimkūną, švenčiantį 80 metų jubiliejų.

Šis mūsų laikraščio numeris gana šventiškas. Taip jau sutapo, kad ne tik Valstybės dieną šventėme, bet neseniai praūžė Kraštiečių šventė, kėli garbingi jubiliejai, apie ką irgi rašome šiame numeryje.

O ir liepa labai graži ir dosni – tikrai šventiška. Žeme eina vasara, kurią atpažįstame iš bičių dūzgimo, liepžiedžiais kvėpiančio oro. Akys gėrasi sodria žalia spalva, raudonų dobilų, violetinių čiobrelių žydėjimu. Basos kojos atpažįsta rasotą žolę, burna – žemuogės ir avietės saldumą... Visi mūsų pojūčiai atpažįsta vasarą.

Kartais rytais pasigendu garso, kuris vaikystėje lydėdavo visas vasaras – pasigendu dalgio plakimo; dar pasiilgstu rugiagėlių mėlynumo, kažkur jos tiesiog prapuolė. O gal nebemoku ieškoti.

Bet vasara dar su mumis, nemiegokim ilgai rytais, vasara greitai praeis, paliks mus kvapai ir spalvos...

Danguolė Grabauskienė

Danguolė Grabauskienė**Po Tauragnų dangum švietė saulė ir žmonių šypsenos**

Po lietingų dienų birželio 21-ąją saulė švietė iš pat ryto ir aišku kodėl – tauragniškiai ir svečiai rinkosi į tradicinę Kraštiečių šventę „Po Tauragnų dangum“. Moterys besiruošdamos šventei išbraižiojo visas pievas ieškodamos gražiausių žolynų ir, žinoma, surado – juk pievose – pats žydėjimas, pats gražumas. Matydama tauragniškių pastangas padėjo ir pati gamta – tądien neiškrito nė lašas lietaus, ir po Tauragnų dangum visiems švietė saulė, o jai antrino žmonių šypsenos.

Prie kultūros namų pasitikdami svečius armoniką ir akordeoną smagiai traukė Žaimantas Musteikis ir Vilma Valienė, linksmai būgną mušė Giedrė Tubelienė, bosą gitarą pritarė Žymantas Trimonis. Šventę salėje sveikinimais pradėjo seniūnas Alvydas Danauskas ir UKC Tauragnų skyriaus kultūrinių renginių organizatorė bei bendruomenės pirmininkė Danguolė Grabauskienė. „Pasijuskite vėlei namuos, ne svečiai, o iš savo ieškojimo pievų, dirvonų, kelių ir takelių sugrižę sūnūs ir dukterys...“, – kreipėsi jie į susirinkusius. Sveikinimus taip pat skyrė keturios tauragniškių kartos – nuo pačių mažiausių darželinukų ir pradinukų iki žilagalvių senjorų. Vaikai labai gražiai tarmiškai skaitė kraštiečių tekstus, o jų dainelė „Tuk tuk, širdele“ savo nuoširdžiu atlikimu sužavėjo visus susirinkusius. Dainas apie tėviškę, apie praradimais paženklintą žmogaus kelią ir skubantį laiką susirinkusiems skyrė ir puikus moterų ansamblis, vadovaujamas Vilmos Valienės, bei šventės proga vėl susibūrę senjorai. Jų daina apie tėviškę, į kurią „sugrižtame jauni, sugrižtam ir seni, kaip obelys balti“ sulaukė gausių aploдимmentų ir net buvo pakartota. Jaunimui atstovavo tauragniškė, nacionalinės M. K. Čiurlionio menų gimnazijos moksleivė, puiki smuikininkė Birutė Ilčiukaitė, kuri atliko keletą kūrinių, taip pat Šarūnas Grabauskas, kurio knygelė „Tauragnų krašto žydai 1918–1940 m.“ tądien buvo pristatyta. Pristatant knygelę kalbėjo muziejininkė Bronė Juknevičienė, bibliotekininkė Nijolė Šuminienė, dailininkė kraštiečių Vida Navikienė, autorius. Knygelė išleista iš valstybės biudžeto lėšų, skirtų vietos bendruomenių tarybų sprendimais patvirtintoms veikloms, įgyvendinant Vietos bendruomenių savivaldos 2013-2015 metų programą.

Šventėje dalyvavęs mero patarėjas kraštiečių Gintautas Petravičius pasidžiaugė, kad Tauragnuose visada susirenka pilna salė žmonių, perdavė sveikinimus šventės proga nuo Utenos r. mero Alvydo Katino. Taip pat dalyvavo Utenos kultūros

centro direktorė Asta Motuzienė, Užsienio reikalų ministerijos Užsienio reikalų ministerijos Lotynų Amerikos, Afrikos, Azijos ir Okeanijos departamento direktorė kraštiečių Ina Marčiulionytė, kraštiečių aktorius Alvydas Jauniškis. Pastarasis paprašytas pasakyti nors keletą žodžių kaip visada neieškojo žodžio kišenėje ir savo galingu balsu, kurį turbūt girdėjo ir lauke esantys, išdrožė puikiausią kalbą, nuo kurios salė pratrūkdavo ir juoku. Svečiams ir dalyvavusiems Tauragnų krašto Garbės piliečiams – Algimantui Bartkevičiui, Jonui Belopetravičiui, Aldonai Driukienei – buvo įteikta knygelė „Tauragnų krašto žydai 1918–1940 m.“

**Knygelės autorių sveikina leidyklos-
spaustuvės „Utenos Indra“ darbuotoja kraštiečių
Vida Navikienė**

Kalba kraštiečių aktorius Alvydas Jauniškis

Scenoje senjorai: Janina Puodžiukienė, Bronius Slapšys, Petras Kazickas, Tamara Vanagaitė ir Irena Eidžiulienė

Po pirmosios šventės dalies susirinkusieji žiūrėjo nuotaikingą Tauragnų mėgėjų teatro „Mokas“ premjerą – spektaklį pagal lenkų rašytojo L. A. Dmuševskio komediją „Gaila ūsų“ (režisierė Loreta Juškėnienė). Smagu buvo žiūrėti į tokius pažįstamus, bet taip pasikeitusius tauragniškius, kurie įkūnijo XX a. pradžios personažus. Salė gyvai reagavo, juokėsi ir nuoširdžiai plojo. Spektakliui pasibaigus teatro vaidintojus ir režisierę su sėkminga premjera sveikino Utenos kultūros centro direktorė Asta Motuzienė (matote **nuotraukoje**), tauragniškaiai.

Šventė tęsėsi miestelio centre, kur savo išmonę ir kūrybingumą demonstravo seniūnaitijos, įsirengusios puikius kiemelius ir įvairiomis gėrybėmis vaišinusios susirinkusius. Balčių žmonės vaišino šviežiais grybais su bulvėmis, Klykiai – šašlykais, Piliakalnio seniūnaitija – bulvėmis, įdarytomis malta mėsa, tauragniškės – šaltibarščiais. Sėlos žmonės, tarp kurių nemažai ūkininkų, šalia kitų gėrybių siūlė paragauti šviežių lašinių su svogūnų laiškais. O jau pyragų, sūrių gausybė! Visko ir neišvardinsi. Netrūko čia ir dainų, muzikantai grojo iš peties. Didžiulis būrys žiūrovų susispietė prie Tauragnų seniūnaitijos palapinės, kur stebėjo linksimą vaidinimą apie emigrantus, grįžtančius į tėvynę (**nuotr.** apačioje). Kas norėjo, prisivaišino, pabendravo ir tikrai geru žodžiu minėjo kiemelių gaspadorius. Ačiū seniūnaičiams Daliai Jackūnienei, Raimundui Kairioniui, Alvydui Šyviui, Giedrei Tubelienei, Danutei Valkauskienei, taip pat Klykių bendruomenės pirmininkei Ritai Butavičienei, kurie pritarė mano pasiūlymui rengti seniūnaitijų kiemelius, subūrė savo kaimų žmones, įdėjo ne tik labai daug darbo, bet ir širdies, ir rezultatas tikrai viršijo visus lūkesčius.

Vėlai vakare norintys rinkosi prie Tauragno ežero į Joninių šventę. Čia susirinkusius linksmino jauni, bet labai šaunūs muzikantai, degė laužai, buvo pasveikinti Jonai ir Janinos, visi vaišinosi skania žuviene, kurią išvirė Povilas Gimbutis.

Kalba mero patarėjas G. Petravičius

Šventę parėmė Utenos r. savivaldybė, skyrusi lėšų bendruomenės projektui „Kraštiečių šventė Tauragnuose“, taip pat kraštietis Algis Trinkūnas bei jo vadovaujama įmonė „Agrenta“.

O užbaigti noriu gabaliuku iš labai šilto kraštiečio Vidos Ruzgaitės-Navikienės straipsnio „Visur gerai, Tauragnuos geriausia“, išspausdinto laikraštyje „Utenos apskrities žinios“. „O ir kiek gi tos naktelės biržely? Pasižiūri į vakarus – saulė leidžias, atsisuki į rytus – jau teka. Kaip ir mūsų gyvenimai – čia gimei, čia, žiūrėk, jau ir vakaras... Svarbu, kad tos mūsų dienos būtų tokios šviesios, kaip Joninių naktys. Ir tai priklauso nuo mūsų pačių. Kada sugrįžti į Tėviškę, kur pažįstami takai, keleliai, kapinių kryžiai, žemės kvapas, kur esi laukiamas, jautiesi savas tarp savų – atgimsti iš naujo. Vėl norisi kurti, dirbti, gyventi... Todėl norisi nuoširdžiai padėkoti šios šventės organizatoriams, rėmėjams ir visiems entuziastams, vienaip ar kitaip prisidėjusiems prie gražaus renginio.

Na, o kitais metais, jei Dievas duos, būsim gyvi ir sveiki, vidurvasary švėsime Tauragnų vardo paminėjimo 760-ąsias metines. Esam vyresni už Uteną, net už Vilnių vyresni. Tad susirinkim vėl draugėn, susikvieskim vaikus, anūkus, gimines ir tegul garsas apie Tauragnų kraštą pasiekia ne tik Lietuvos pakraščius, bet ir užsienius. Juk mes tauragniškiečiai „uonaravi““.

Prisidedu prie gražių ir prasmingų V. Navikienės žodžių dėkodama visiems visiems, kurių rankų ir širdžių šiluma, nuoširdi šypsena ar ištartas geras žodis ir buvo svarbiausi, kad mūsų šventė pavyko.

Salėje

Kiemelių muzikantai

Kiemeliuose

Ir gospadinės...

Birželio mėn. laikraščio numeryje rašėme, kad 2014-ieji metai Tauragnų Šv. Jurgio bažnyčios klebonui garbės kanauninkui Broniui Šlapeliui – jubiliejiniai: 40 metų, kaip darbuojasi Tauragnų parapijoje, 55-eri kunigystės metai ir 80 gyvenimo metų.

Šiame numeryje – žadėtas interviu.

Kalbėjosi Bronė Juknevičienė

Esu laimingas žmogus

Papasakokite apie savo šeimą. Kokie vaikystės prisiminimai Jums ryškiausi? Šeimoje gimiau penktas, vyresni buvo brolis, sesuo ir dar du broliai. Po manęs tėvai sulaukė dar dviejų dukrų. Tėvai turėjo 24 ha žemės. Ūkyje visada buvo įvairių darbų ir vaikams, nes tėvai niekada neturėjo samdinių. Sulaukęs paauglystės su tėveliu šienaudavau, ardavau laukus. Man skirdavo tokius darbus, kuriuos galėjau padaryti. Stengdavau padėti ir motinai, nes domėjausi kulinarija. Į Adomynės bažnyčią buvo 5 km, ir kiekvieną sekmadienį reikėdavo eiti į pamaldas. Prisimenu, kartą sugalvojau „ligą“, nes norėjau pasilikti namuose. Motina paklausė, ką skauda? Pasakiau, kad labai skauda galvą. Tada motina uždėjo savo plaštaką ant mano kaktos ir pasakė: „Nekaršta. Temperatūros neturi. Eisi į bažnyčią“. Po to niekada daugiau galvos „nebeskaudėjo“.

Dešimtokas Svėdasų vidurinėje mokykloje, kai lankiau bažnyčios chorą

Velykų rytais atsikėlę vaikai visada rasdavome Velykės atneštų ir padėtų

margučių. Motina klausdavo, ar negirdėjote, kaip Velykė buvo prieš pusvalandį ir visiems atnešė po margutį? Motina vaikams neleisdavo meluoti, todėl tikėjome, kad ir motina mums nemeluoja, kai sako apie Velykės vizitą ir dovaną. Man tik buvo nesuprantama, kodėl Velykės atneštieji margučiai buvo tokios pat spalvos kaip ir motinos dažytieji?

Pradinė mokykla buvo netoli. Prieš pamokas keli berniukai eidavome pasitikti mokytojos, kuri gyveno gretimame kaime. Paimdavome jos rankinuką ir priekyje eidavome takeliu. Kartais ji paklausdavo, ar gerai išmokome pamokas? Pamokų metu ji niekada neatsižvelgdavo, kad mes ją pasitikome. Jei nemokėjome pamokos, rašydavo dvejetą ir dar gerokai išbardavo. Visų keturių klasių mokiniai (apie 20) sėdėjome viename dideliame kambaryje, ir buvo tylu. Kartą per savaitę atvažiuodavo Adomynės klebonas praveisti tikybos pamokų. Prisimenu, kartą jis mane labai išbarė. Aš nesupratau jo klausimo ir tylėjau, o jam atrodė, kad neišmokau užduoties. Gal dėl to paauglystėje, kai mokiausi Šimonių septynmetėje mokykloje, prisiminiau jo pabarimą ir neišdrįsau patarnauti šv. Mišiose, nors buto draugai kas rytą eidavo tarnauti Šimonių klebonui.

Skausmingiausias vaikystės išgyvenimas, kai susirgau nepagydoma liga. Kairės kojos kelio sąnarį sutraukė (90° kampu). Tėvams gydytojas sakė, kad reikia vaiko koją nupjauti. Ilgai sirgau, gulėjau ir gydytojas dar patarė mano koją dirbtinai „ištiesti“. Tai buvo labai skausminga, kai pririštą pėdą lėtai tempė sunkus svoris per lovos gale išgręžtą skylutę, o aš buvau pririštas už pažastų. Per didelius skausmus pavyko koją ištiesti, bet ji jau nebesilankstė. Gydytojas vėl sakė, kad reikia nupjauti koją. Ačiū tėvams, kad mano kairę koją išsaugojo nuo pasikėsintojo, kuris nesugebėjo jos pagydyti. Man sergant praėjo vieneri mokslo metai.

Mano vyresnis brolis, paimtas į kariuomenę, pabėgo, bet nėjo pas partizanus, o slapstėsi namuose. Kaimyniniame kaime buvo nušautas žmogus, kurio sūnus „atpažino“ mano brolių. Vieną pavasario dieną, kai aš buvau mokykloje, Šimonių milicija padarė mūsų namuose kratą, surado pasislėpusį brolių, areštavo jį ir tėtį. Abu išvežė į Šimonis ir viską, ką rado namuose, konfiskavo. Kurį laiką nebegyvenome namuose, bet gera kaimynė priėmė. Vėl nuplaukė pradinės mokyklos vieneri metai. Todėl pradinę mokyklą baigiau per 6 metus. Vaikystės prisiminimai labai liūdni. Tokių niekam nelinkėčiau. Mano kojos sąnarys pagijo, kai motina surado liaudies gydytoją, kuris pagydė su žolelėmis, kompresais, ir aš vėl galėjau lankyti mokyklą. Motina tikėjo ir kitiems sakė, kad tik stebuklas išgelbėjo.

Kas nulėmė tokio gyvenimo kelio – kunigystės – pasirinkimą? Kas sekmadienį visa šeima eidavome į pamaldas, ir tik vienas galėjome pasilikti saugoti namų. Man patiko giedojimai bažnyčioje, metinės šventės su gausia procesija, kunigo klebono aukojamos šv. Mišios, sakomi pamokslai ir visa aplinka. Medinė Adomynės

III kurso klierikas**Jau gerokai įmitęs Zarasų vikaras antrais kunigystės metais**

bažnyčia visada būdavo pilna tikinčiųjų, ir ne taip, kaip dabar tik pensininkai, bet daug jaunimo, vaikų, kurie dalyvaudavo atlaidų procesijose, patarnavo Mišiose. Aš buvau tik stebėtojas, į procesiją niekada manęs nepakvietė, o pats neišdrįsau pasisiūlyti.

Motina ne kartą kaimynėms pasakojo, kad po mano krikšto krikštamotė paprašė kleboną, kanauninką Juozapą uždėti ant pakrikštyto kūdikio krūtinės Evangelijų knygą. Ji melsis, kad jos

krikšto sūnus taptų kunigu. Kanauninkas paprašė zakristijoną, kad atneštų minėtą knygą, o ją uždėjęs ant kūdikio pasakė: „Jis skaitys šitą knygą bažnyčioje“. Man, vaikui, buvo labai įdomu tai girdėti ir dažnai mąsčiau, kad aš privalau būti kunigas, skaityti bažnyčioje Evangelijų knygą, sakyti pamokslus ir kt. Kartais net „versdavau“ jaunesnę seserį, kad klausytų mano sakomų „pamokslų“. Ji nenorėdavo klausyti ir sakydavo: „Ką tu čia vaizduoji, tu ne kunigas, ir neversk manęs klausyti“. Kai septynmetėje mokykloje dvejus metus ir pusantrų metų Svėdasų vidurinėje mokykloje lankiau šokius, užsiiminėjau boksu, galvojau, kad vis tiek tapsiu kunigu. Devintoje klasėje jau nebėjau į šokius, draugai mane vadindavo kunigėliu. Jie gal turėjo tikslą mane įžeisti, bet man patiko tas pavadinimas.

Lankiau Svėdasų bažnyčios chorą, ir vyrai girdavo mano giedojimą. Vienu metu mokyklos direktorius pasiūlė rinktis: ar tarybinė mokykla, ar bažnyčios choras. Aš likau ir tarybinės mokyklos moksleivis, ir bažnyčios choristas. Trigonometrijos mokytoja pradėjo mane diskriminuoti, mano rašomuosius vertino mažesniais pažymiais. Klasės draugai ne kartą jai nešė mano sąsiuvinį ir klausė, kodėl parašytas trejetas, nors išspręsti du uždaviniai? Ji žiūrėdavo į mane ir jiems sakydavo: „Aš geriau žinau, kaip vertinti jo žinias“. Kai atėjo abitūros egzaminai, mokytojai baiminosi, kad aš galiu stoti į kunigų seminariją ir padaryti didžiausią gėdą tarybinei mokyklai. Per rusų kalbos egzaminą ištraukiau bilietą, kuris buvo lengvas, todėl tikėjausi gauti gerą pažymį. Tačiau mokytoja neleido atsakinėti į bilieto klausimus, bet klausinėjo iš viso kurso ir skyrė pataisą. Rudenį reikėjo iš naujo laikyti egzaminą. Mokytoja tais metais buvo įvertinta už gerą darbą ir gavo Lenino vardo ordiną. Taigi kunigystei mane visi nesąmoningai ruošė. Bet į ją pašaukė Tas, kuris ne vieną pasikvietė ir ateityje pasikvies. Padėjo motinos maldos, nes ji buvo labai pamaldi. Kiekvieną dieną kalbėdavo tris dalis rožančiaus. Tikriausiai meldėsi, kad krikšto motinos pageidavimas ir krikštytojo kanauninko palinkėjimas išsipildytų – tapčiau kunigu.

1959 m. Primicijų diena per šv. Antano atlaidus Adomynės bažnyčioje (nuotrauka daryta tėviškėje, miręs vyresnis brolis Antanas)

Prieš 40 metų atvykote į Tauragnus. Kokie buvo pirmieji įspūdžiai? Prieš 40 m. atvykau į Tauragnus ir įspūdžiai buvo tikrai liūdni. 15 metų išbuvau vikaru per 6 parapijas, o iš jų 5 metus dirbau Šeduvoje, kur buvo nepaprastai graži bažnyčia. Čia atvažiavęs radau iš senos gryčios padarytą skurdžią patalpą, kurios grindys jau buvo su grybu, jas skubiai reikėjo pakeisti. Butas buvo nuomojamas už kilometro. Vasaros metu per pamaldas bažnyčioje būdavo tvanku. Per visą kūną bėgdavo prakaitas ir ne kartą atrodė, kad jau klanas po kojomis. Kartą Vyskupas paklausė: „Kaip patenkintas Tauragnais?“ Jam atsakiau: „Tik gerais žmonėmis esu patenkintas, bet neturiu nei bažnyčios, nei gero buto“. Kai pradėjau bažnyčios puošybą, žmonės savo aukomis lenktyniavo, o rajono valdžia netrukdė, nors nė trupučio nepadėjo, neskyrė statybinių medžiagų.

Kas Jus, kaip kunigą, labiausiai džiugina, o kas kelia susirūpinimą? Mane, kaip kunigą, džiugina tai, kad parapijiečiai manęs visada klausė. Kai čia atvažiavau, radau įsigalėjusį paprotį – per laidotuves, metines gausiai vartoti alkoholį. Todėl į namus po gedulingų pietų vyrai grįždavo girti. Paskelbiau negailestingą kovą tam įpročiui. Man padėjo moterys, kurios pranešdavo, kiek per gedulingus pietus buvo išgerta degtinės butelių. Apie tai viešai bažnyčioje kelis kartus paskelbiau. Dalis vyrų buvo nepatenkinti naujojo klebono sumanymu, net sakė: „Dabar klebonas turės pats kasti duobę mirusiam ir karstą įnešti į bažnyčią“. Atseit vyrai nusišalins nuo tų paslaugų. Po metų jau buvo galima pasidžiaugti rezultatais, ir moterys už tai dėkojo. Dabartiniu metu per gedulingus pietus visi labai saikingai vartoja alkoholinius gėrimus. Nors reikėtų visai vengti tokiomis progomis svaigalų, kurie tiek daug nelaimių atneša šeimoms, pavieniams žmonėms ir mūsų mažai valstybei.

Džiaugsmą suteikia parapijiečių dosnumas, kad jie paremia Marijos radiją, kuris išsilaiko tik iš tikinčiųjų aukų. Savo aukomis Marijos radijui tauragniškis pralenkia tik Panevėžio katedros lankytojai. Taip susidaro gera nuomonė apie parapijiečius ir jų kleboną.

1991 m. Pas Popiežių Joną Paulių II.

Didžiausią susirūpinimą kėlė tai, kad dalis motinų savo vaikus išveždavo pirmai Komunijai (gal ir paskutinei) į kitas parapijas, kur reikalavo mažiau mokėti ir atsakinėti. O paskiau vaikai, paaugliai nebesilankydavo prie sakramentų ir sekmadienio pamaldose. Antras rūpestis, kad daug miestelio gyventojų nesilanko sekmadienių pamaldose.

Ar galite save pavadinti laimingu žmogumi? Ne tik galiu save vadinti laimingu, bet iš tikrųjų esu laimingiausias žmogus. Nesitikėjau, kad sulauksiu 55 m. kunigystės, 80 m. amžiaus, nes dažnai sirgdavau vaikystėje, paauglystėje, devintoje klasėje, kunigų seminarijoje ir kunigaujant. Mano draugai iš studijų buvo stipruoliai, bet pirmą kartą susirgę palūžo ir jų jau nėra tarp gyvųjų. Pernai Santariškėse man operavo širdį. Rytis vizituojantis gydytojas mane du kartus pavadino stipruoliu, gal dėl to taip pavadino, kad reanimacijoje išbuvau pusantros paros, o kitą dieną jau apsilankiau ligoninės koplyčioje.

Į kokį dar klausimą norėtumėte atsakyti, bet aš jo neuždaviau? Užtenka, kiek parašiau. Kai kam ir tiek bus neįdomu skaityti.

Ko palinkėtumėte sau ir savo parapijiečiams? Sau ir parapijiečiams palinkėčiau dažnai prisiminti, kad šiame pasaulyje esame tik svečiai ir kiekvieną dieną gali Viešpats pasakyti: „Gana. Už dovanotus ir praleistus gyvenimo dešimtmečius duok ataskaitą: Kaip atlikai savo pareigas? Kaip paruošei savo sielą amžinybei? Kokie santykiai buvo su artimaisiais, su savo parapija ir su Kūrėju Dievu?“

Ačiū už pokalbį. Nuotraukos iš asmeninio B. Šlapelio archyvo.

Valda Žebeliene
Kalionijaj in ačlaimą

Pa ilgų lietu, darganų ir vesaus ora, liepas pinktosias dungus išsiblaive ir išlinda linksma saulyte. Jas šviesa ir šulma buva kaip dovana mūsų Tauragnų krašta garbes piliečiui Ramualdui Šimkūnui, tų dienų sulaukusiam garbinga 80 metų jubiliejaus. Atrode,

kad ir pati gamta džiauges takiu tys žintų bebarabonijunt ir Ramualdas atsnešs kardijonų pagroja. sukaktim.

Artimieji, giminės, susiedai, bendradarbiai, buvę jubiljata studentai, suvažiavę iš visų pasviečių Kalionijan pre Kauprinių akmenią ir pasveikinį Ramualdų su gražiu metų kraičiu, linksmi švinte in ačlaimą. Gerokai pavėlavę, ir mes, tauragniškiai, pagaliau nubrazdėjam Vyžiuos. Bendruomenės pirmynke Danguola pasake gražų sveikinimų ir inteike jubiljatu dovanų. Šių eilučių autare paporina gerbiamą Ramualdą tarmiškai parašytų vaizdelių „Angliškas nuomaras“. Tauragniškių kapėla sugroja smagų kūrinį.

Nars gerokai kepina saulą ir kunda gyliai su žabaliais, visi vaišinames Povila Gimbučia virtų žuvieni, Ramualda žinta keptais šašlykais, kilbasam su kapūstais ir labai gardžiu šaltu alučiu. Girdėjau kalbunt, būktai iš Čekijas vežtu. Ramualdą dukte Eglute ištekęjus užu čeką Mareką, labai linksmą vyrioką. Tauragniškiai meginam su juo susiuturt: kai kas rusiškai, kai kas angliškai. Pasrodą, Marekas biškį ir letuviškai supranta. Linksmas buva tas mūsų bendravimas. Marekas pamegina Giedres barabonų pamušit ir iš rozą pritapa pre kapėlas. Pama-

Dainų šventėje – ir tauragniškiai

Švitej buva ir spaudos atstovai. Buva atvažiavę „Utenas denos“ redaktarius Vytautas Ridikas ir „Žaliąja pasaulia“ karespondentas. Anys mus visus su Ramualdu ir ja broliais Untanu Gedimynu ir Mykalu nupatagrapava in ačlaima. Tauragniškiai nuspatagrapavam su jubiljatu pa ja užalu.

Vakarėjunt atsisveikinam su švintės kaltininku ir ja svečiais. Dabar, kaip toj pasakaj, galim sakyt: „Ir mes ti buvam, alų, midų gėram, par barzdų varvėją, ale ir burnoj turėjam“. Gražus buva pasbuvimas. Tegu da ilgai Ramualdui šlama ja tėvą pasadintas užalas. Tegu galvoj gimsta da ne vienas sumanymas, a runkas tegu būna stiprias ir tuos sumanymus išpilda. Linkim jam stiprybes ir ilgų metų!

Jubiliatą sveikino gausus svečių būrys

Liepos 2-6 dienomis Vilniuje vykusioje jubiliejinėje Dainų šventėje iš Utenos dalyvavo 19 kolektyvų – 556 atlikėjai, kurie įsiliejo į 37 000 dalyvių minią. Tarp jų buvo ir keli tauragniškiai. Savo įspūdžiais dalinasi **Gintarė Kunickaitė** ir seniūnas **Alvydas Danauskas**. Kalbėjosi **Danguolė Grabauskienė**.

Liepos 4 dieną Kalnų parke pasirodė Utenos Adolfo Šapokos gimnazijos skudutininkų ansamblis „Kadijo“, kuriame groja ir Gintarė. Ją ir matote **nuotraukoje**. Gintarė papasakojo: „Dainų šventėje dalyvauju antrą kartą. Šiomet dainų šventėje „Čia mūsų namai“ praleidau keturias puikias dienas, per kurias susipažinau su daug įdomių žmonių iš visos Lietuvos. Taip pat supratau, kiek daug darbo reikia įdėti norint sukurti tokio masto renginį. Priklausiau prie liaudies ansamblių grupės, mes repetuodavome kasdien po 6 valandas, kartais net daugiau, bet visi buvome laimingi ir nejutome nuovargio, o dar ir visad sotūs, nes maitinimas palyginus su praeita dainų švente buvo puikus. Visi kolektyvai iš Utenos gyveno Sausio 13-osios mokykloje. Esu labai patenkinta, nes kolektyvą, kuriame groju, apgyvendino choreografijos salėje, tad vietos buvo pakankamai. Po trijų dienų repeticijų dalyvavome ansamblių vakare. Šis vakaro mus, aukštaičius, žemaičius, suvalkus ir dzūkus, sujungė į bendrą, neišsenkančią upę, juosiančią visą Lietuvą.“

Liepos 5 d. Bernardinų sode ir pilių teritorijoje vyko Teatro dienos programos „Dyvų dyvai“ renginiai, skirti lietuvių grožinės literatūros klasiko Kristijono Donelaičio 300-osioms gimimo metinėms ir Teatro metams paminėti. Visų šalies regionų mėgėjų teatrai vaidino pagal K. Donelaičio hegزامetru parašytą poemą „Metai“. Tarp jų su Utenos kultūros centro „Žaliaduonių“ teatru (rež. Šarūnas Kunickas) buvo ir mūsų seniūnas Alvydas Danauskas.

Paprašytas pasidalinti savo įspūdžiais seniūnas papasakojo, kad Dainų šventei ruošėsi jau nuo rudens, kai mėgėjų teatrams buvo pasiūlyta suvaidinti po vieną dalį iš Donelaičio „Metų“. Dainų šventėje Teatro dienos režisierius buvo aktorius Valentinas Masalskis, tačiau visi teatrai galėjo poemą interpretuoti taip, kaip suprato, kaip norėjo vaidinti Donelaitį. Privaloma buvo tik spalva: pavasariui – žalia, vasarai – geltona, rudeniiui – raudona, žiemai – balta, ir keletas detalių, kurios turėjo būti panaudotos spektakliuose. Dar prieš Dainų šventę vyko peržiūra Trakuose, repeticijos Tauragėje, Druskininkuose, miesto šventėje, taip pat Utenos gimnazijose.

Šventė, sakė seniūnas, buvo įspūdinga žmonių gausa, labai smagu buvo sutikti pažįstamų iš įvairių Lietuvos mėgėjų teatrų. Didelį įspūdį paliko eiseną iš Sereikiškių parko ratu aplink Katedros aikštę, kurioje dalyvavo

visi teatrai. Tai buvo ne paprasta eiseną, bet teatralizuota, su skanduotėmis pagal Donelaičio žodžius. Vaidinti teko lauke, Gedimino kalno papėdėje. „Žaliaduoniai“ parodė savo paruoštas „Pavasario linksmybes“. Šią poemą dalį be uteniškių dar vaidino devyni Aukštaitijos regiono mėgėjų teatrai, „Vasaros darbus“ – devyni teatrai iš Dzūkijos ir Vidurio Lietuvos, „Rudenį“ – tiek pat teatrų iš Suvalkijos ir Mažosios Lietuvos, o „Žiemos rūpesčiai“ buvo patikėti suvaidinti žemaičiams. Teatro diena vyko visą dieną ir užsibaigė tikrai efektingu visų teatrų finaliniu vaidinimu „Jau saulelė vėl atkrodama budino svieta“, – pasakojo seniūnas.

Seniūnas sakė, kad per Utenos miesto šventę rugsėjo pradžioje žiūrovai galės išvysti visą „Metų“ programą, į svečius bus pakviesti kitų rajonų mėgėjų teatrai, taip bus galima pamatyti visos poemos interpretaciją.

Vaidina „Žaliaduoniai“. Priekyje – seniūnas

Aldona Budreikienė. Proga – ypatinga. Aldona švenčia gražų jubiliejų. Metų lyg ir nemažai, bet jų nesimato – apsupta auklėtinių darželinukų, kupina sumanymų, ką dar gražaus sukūrus, turinti svajonių – todėl vis dar jauna!

Tokia, kokia jaunystės nuotraukoje...

Kalbėjosi Bronė Juknevičienė

Šiandien rubrikoje „Naujas žvilgsnis. 5 minutės su...“ svečiuojasi

1. Vaikystėje labiausiai mylėtas žaislas? Pirma „pirktinė“ LĖLĖ. Nė viena draugė neturėjo tokios siūtos, su „tikra“ galva... Neiškilo, bet ir šiandien prisiminimuos brangi – dovanota gerojo krikšto tėtės.

2. Daiktas, be kurio neįsivaizduoji savo namų? Kaip ir priklauso „vėžiui“ – sunkumai užklyptų be skalbimo mašinos. O namų neįsivaizduoju be gėlės ir knygos.

3. Didžiausias laisvalaikio malonumas? Sėdėti ramiai ir sau kurti... Nesvarbu, ar piešti, ar megzti, ar karpyti, ar... Tik vis maža laiko ir trukdo „reikia“.

4. Kuo labiausiai esi nustebinusi save pačią? Teko gelbėti „pažadukę“, pasakiusią, kad gali pasiūti drabužį, ir dar iš geros medžiagos. Situacija privertė imtis darbo. Nežinau kaip, bet puikiai pavyko. Ir šiandien, po 20 metų, negaliu tuo patikėti. Tik daugiau tokių stebuklų nebebuvo.

5. Svajonių darbas? Į Pusbėdžio pradinę mokyklėlę atvyko lietuvių kalbos mokytoja. Aš sėdėjau pirmame suole – maža maža pirmokėlė. Viešnia pasidomėjo, kuo noriu būti? Moky-

toja, – išpyškinau, drąsos pasisėmusi iš savo mokytojos (a. a. Z. Vansevičienės). Vaikystės svajonė pačiuopo ir nepaleido... **P.S.** Turiu dar didelę svajonę – sėsti ant eiklaus žirgo ir skristi su vėju... Gal metus aplenkčiau... Čia jau arklio metų įtaka.

Rugpjūčio 8-10 dienomis
KVIEČIAME VAŽIUOTI PRIE
JŪROS. Vietų dar yra nemažai,
 pakvieskime draugus ir pažįstamus iš
 kitų seniūnijų

EKSKURSIJOS PLANAS
 (informacija apie objektus iš interneto)

PENKTADIENIS
Išvykstame 5 val. nuo Kultūros
 namų.

Apie 10 val. atvykstame į „Dinozaurų parką“. Parkas įsikūręs šalia „Radailių dvaro“ ant didelio tvenkinio kranto. Tai unikalūs, kelių hektarų vienintelis Baltijos šalyse dinozaurų parkas, su judančiais, šnypščiančiais bei riaumojančiais dinozaurais. Parko lankytojai galės išvysti apie 40 natūralaus dydžio dinozaurų muliažų.

Bilietai kaina. Suaugęs – 24 Lt. Vaikiškas – 20 Lt * **Grupėms – 16 Lt** ** Šeimyniniai bilietai: 2 suaugę + 1 vaikiškas – 65 Lt; 2 suaugę + 2 vaikiški – 80 Lt; 2 suaugę + 3 vaikiški – 95 Lt *- vaikų amžius nuo 2 iki 12 metų; ** ne mažiau kaip 20 žmonių;

Toliau vykstame į vienintelį Lietuvoje ir rytų Europoje medžioklės trofėjų muziejų Karklėje. Dešimtyje pasaulio šalių sumedžioti egzotiniai gyvūnai – puiki pažintinė priemonė. Čia išvysite dramblių ir žirafą, kurie pribloškia savo dydžiu, liūtus, zebra, raganosį, beždžiones, krokodilą, įvairius paukščius ir daug kitų egzotinių gyvūnų.

Kaina. Suaugusiam – 10 Lt; Su invalidumo/senjoro pažymėjimu – 8 Lt ; Vaikui – 5 Lt;

Apie 15-16 val. atvykstame į **Girulius.** Nakvynė nameliuose (**nuotr.**),

(poilsiavietė „Žuvėdra“), 30 metrų iki jūros. Poilsiavietėje yra bendri dušai su šiltu vandeniu, lauko prausyklos ir lauko tualetai, automobilių stovėjimo aikštelė. Norintys gali pavalgyti poilsiavietės valgykloje, taip pat yra nedidelis baras, kuriame galima užkąsti ir atsigaijinti šaltais gėrimais bei ledais. Aktyvaus poilsio mėgėjams įrengtos krepšinio, tinklinio, mini futbolo aikštelės (informacija iš interneto).

Kaina. 25 Lt parai (patalynę turėti savo arba bus galima nusipirkti už 5 Lt;) vaikams iki 12 metų nakvynė parai –15 Lt

ŠEŠTADIENIS

Norintys ilsisi prie jūros, kiti lanko **Jūrų muziejų**. Jūros muziejus dirba nuo 10.30 val. **Bilietas** 10 Lt, jei susidaro 15 žmonių grupė; (su nuolaida – 5 Lt); Delfinų pasirodymo **kaina** vienam žmogui, jei yra 15 žmonių grupė – 28 litai.

Laikrodžių muziejus (Kaina 6 litai; moksl. – 3 Lt; Gidas – 20 Lt), senamiestis, šv. Mergelės Marijos **bažnyčios bokštas (Kaina** – 3 litai ir 2 litai);

Kariniai įtvirtinimai Giruliuose „Memel-Nord“. Savanoriai nuo 16 val. pasakoja, bilietai nėra.

SEKMADIENIS

Išsikraustyti iš namelių reikia iki **12 val.** Galima ilsėtis Giruliuose arba važiuoti į **Palangą**, pabūti prie jūros, pavaikšioti po miestą, o apie 18 val. išvykti į namus.

Kelionės kaina ne bendruomenės nariams apie 50 Litų, bendruomenės nariams apie 25 litus. Už 1 nuvažiuotą kilometrą mokame 3 litus. **Ekskursijos** apie 75 litus (jeigu einame visur, be nuolaidų); **Nakvynė** (dvi naktys) – 50 litų; Vaikams iki 12 metų – 30 Lt;

Kadangi turėjome sumokėti 30 procentų avansą už nakvynę, atnešame dalį pinigų už nakvynę (20 litų, vaikai iki 12 metų – 5 litus), taip pat už kelionę. Nešti į Kultūros namus (iki liepos mėnesio 28 dienos).

KVIEČIAME VISUS TURINGAI PRALEISTI LAIKĄ IR PAILSĖTI!

Bendruomenės pirmininkė

A+ Seniūnijoje

birželio mėn. mirė

ANELĖ PUODŽIUKIENĖ, 103 metų, Klykių k;
ONA VAISNORIENĖ, 90 metų, Tauragnai

Užjaučiame artimuosius

Nuotraukos Danguolės Grabauskienės, Žymanto Trimonio, taip pat iš asmeninių archyvų;

Redagavo ir maketavo
 Danguolė Grabauskienė

Rašykite mums: dangsidabr@gmail.com
 Spausdino Utenos spaustuvė

